

Hiệu quả sử dụng hình thức kể chuyện như một kỹ thuật kích thích sinh viên học từ vựng qua hoạt động khởi động trong lớp dạy ngôn ngữ tiếng Anh

Ngô Hồng Pho*

*Khoa Ngoại ngữ, Trường Đại học An Giang, Đại học Quốc gia TP.HCM

Received: 16/02/2024; Accepted: 26/02/2024; Published: 6/3/2024

Abstract: *Storytelling plays an important role in language development. Stories are motivating, challenging and great fun for learners. In particular, storytelling is a fantastic tool for teaching vocabulary to English language learners. Using stories enables the teacher to introduce or revise vocabulary by exposing learners to language in varied, memorable and familiar contexts, which will enrich their vocabulary and gradually enter their own speech. The paper focuses on the benefits of the use of the storytelling approach to help learners improve their vocabulary through a warm-up activity in the classroom.*

Keywords: *Storytelling, approach, technique, vocabulary knowledge, warm-up activity.*

1. Đặt vấn đề

Kiến thức từ vựng thường được xem là một công cụ thiết yếu đối với người học ngôn ngữ tiếng Anh, đồng thời cũng là trọng tâm trong quá trình giảng dạy ngôn ngữ. Linse (2005) cho rằng việc phát triển vốn từ vựng của người học là một khía cạnh quan trọng trong quá trình phát triển ngôn ngữ. Nếu người học ngôn ngữ thứ hai như môn Tiếng Anh không có vốn từ phong phú thì rất khó thành thạo các kỹ năng Nghe, Nói, Đọc, Viết. Hầu hết người học ngôn ngữ đều gặp khó khăn trong việc học từ vựng cũng như sử dụng thành thạo từ vựng đã được học. Do đó, giáo viên giảng dạy tiếng Anh phải chọn lọc, sáng tạo, áp dụng các phương pháp đa dạng để giúp người học cảm thấy thú vị và có động lực khi học từ vựng. Kể chuyện là một hoạt động, kỹ năng hiệu quả có thể giúp cho người học đạt được vốn từ vựng dồi dào, phong phú thông qua hoạt động khởi động trong giờ dạy tiếng Anh.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm về hoạt động kể chuyện

Storytelling là nghệ thuật kể chuyện, cách truyền tải thông điệp một cách tự nhiên, gần gũi nhất đến với con người nói chung, người học ngôn ngữ nói riêng thông qua việc vận dụng ngôn từ, hình ảnh minh họa và nhiều hình thức khác nhau một cách hiệu quả nhất. Kể chuyện đem đến thật nhiều điều hữu ích, đặc biệt kể chuyện là một công cụ trong việc giảng dạy ngôn ngữ. Kể chuyện thường là một trải nghiệm thư giãn và thú vị, và đặc biệt khi hoạt động kể chuyện được thực hiện trong giờ khởi động lớp học thì người học càng hứng thú, có động lực tiếp nhận và ghi nhớ ngôn ngữ, từ vựng hiệu quả hơn.

2.2. Tâm quan trọng của sử dụng phương pháp kể

chuyện để, nâng cao vốn từ vựng cho sinh viên qua hoạt động khởi động trong giờ dạy học Tiếng Anh.

2.2.1. Hình thức kể chuyện sẽ giúp người học ghi nhớ từ vựng hiệu quả.

Isbell (2002) khẳng định rằng kể chuyện là hoạt động rất hữu ích trong việc giảng dạy ngôn ngữ thứ hai cho người học. Kể chuyện là công cụ tuyệt vời để ghi nhớ các từ và cụm từ mới vì chúng tận dụng các cơ chế ghi nhớ quan trọng như cảm xúc, hình ảnh, cường điệu, chuyển động và kết nối. Bằng cách sử dụng các câu chuyện, giáo viên có thể giới thiệu hoặc sửa đổi từ vựng mới bằng cách cho người học tiếp xúc với ngôn ngữ trong các bối cảnh đa dạng, dễ nhớ và quen thuộc, và dần dần đi vào ngôn ngữ giao tiếp của người học. Nhiều câu chuyện có sự lặp lại tự nhiên, các từ vựng và cấu trúc quan trọng, điều này giúp người học ghi nhớ từ vựng một cách tự nhiên và hiệu quả. Những câu chuyện lặp đi lặp lại có thể tạo ra sự tự tin. Đây là yếu tố then chốt để học ngôn ngữ thành công. Kể chuyện giúp người học nâng cao từ vựng vì người học tập trung nhiều vào cấu trúc câu trong câu chuyện. Học các cụm từ hoặc câu đầy đủ sẽ hiệu quả hơn nhiều so với học các từ đơn lẻ. Ví dụ, ngay cả khi bạn chỉ muốn ghi nhớ một từ, bạn vẫn phải luôn tìm hiểu từ đó trong ngữ cảnh. Trong các câu chuyện, mỗi từ bạn gặp đều được bao quanh bởi các từ và cụm từ khác. Về cơ bản, các câu chuyện luôn cung cấp cho bạn một số ngữ cảnh và ngữ cảnh là chìa khóa để ghi nhớ từ vì nó giúp bạn tạo ra các kết nối và liên tưởng, điều tối quan trọng nếu bạn muốn ghi nhớ từ vựng mới. Cùng với kỹ thuật kể chuyện kết hợp với thời gian hoạt động khởi động giảng dạy, giáo viên sẽ đem đến cho người học tiếng Anh những lợi ích và hiệu

quả trong việc nâng cao vốn từ vựng ngay trong tiết học. Vào đầu giờ học, người học có sự tập trung và năng lượng nên khi giáo viên vận dụng hoạt động kể chuyện để khởi động giờ học sẽ giúp không khí lớp học trở nên ấm áp, nhẹ nhàng với tham gia tích cực và sáng tạo của người học.

2.2.2. Hình thức kể chuyện mang tính chất giải trí vui nhộn.

Những câu chuyện giúp người học ở trạng thái nhiệt huyết, năng lượng tích cực có thể giải trí và tiếp thu kiến thức từ vựng dễ dàng hơn. Khi người học được thư giãn và vui vẻ, họ có khả năng tiếp thu ngôn ngữ tốt hơn. Với nội dung và phương pháp kể chuyện khác nhau trên lớp tại thời gian hoạt động khởi động giờ dạy, người học không chỉ tiếp thu và ghi nhớ kiến thức từ vựng trên lớp hiệu quả mà hoạt động này còn tạo động lực giúp cho người học tiếng Anh có sự yêu thích, tăng thời gian đọc truyện nhiều hơn để phát triển kỹ năng Đọc cũng như gia tăng vốn từ vựng của ngôn ngữ thứ hai. Mục đích của việc học từ vựng nên bao gồm cả khả năng ghi nhớ từ và khả năng sử dụng chúng một cách tự động trong nhiều ngữ cảnh ngôn ngữ khi có nhu cầu (McCarthy, 1984). Điều này giúp cho người học nhận thấy giờ học trên lớp thật hữu ích và thú vị, thật hiệu quả cho quá trình học ngôn ngữ.

2.3. Một vài phương thức, hình thức kể chuyện

2.3.1. Hình thức kể chuyện bằng hình ảnh

Chúng ta đều biết thành ngữ “A picture is worth a thousand words” – nói về một bức tranh, một hình ảnh trực quan có khả năng truyền đạt thông điệp rất nhiều so với lời nói cho thấy sức mạnh của câu chuyện dưới dạng hình ảnh là vô cùng lớn, tạo ra ấn tượng cực kỳ mạnh mẽ. Câu chuyện kể qua những hình ảnh trực quan giúp tạo ra nội dung, nghĩa của từ vựng cụ thể trong tâm trí người học hơn là nghĩ về một từ trừu tượng. Đây là phương pháp kể chuyện và chuyển hóa thông tin bằng hình ảnh hoặc video minh họa đầy màu sắc, sinh động. Nhờ có những kỹ thuật đồ họa mà những hình ảnh và video ngày càng nghệ thuật, đặc sắc hơn, dễ thu hút người học. Câu chuyện nhờ đó cũng dễ dàng tiếp cận và nhận được sự chú ý, lắng nghe từ người học làm cho người học ấn tượng và dễ dàng ghi nhớ từ vựng nhanh chóng và hiệu quả trong thời gian dài. Kỹ năng này tác động đến người học ngôn ngữ qua thị giác sẽ trở nên gần gũi và sinh động hơn nên mang lại hiệu quả cao trong việc tiếp thu từ vựng.

2.3.2. Hình thức kể chuyện qua văn bản trên giấy

Một phương thức khác cho hoạt động kể chuyện là giáo viên ngôn ngữ đưa câu chuyện ngắn vào các mẫu giấy nhỏ, sau đó đề nghị người học sẽ đọc nhanh

câu chuyện. Từ vựng chính yếu quan trọng trong câu chuyện sẽ được giáo viên tô đậm để tạo ấn tượng, lưu ý cho người học. Với kỹ thuật này người học sẽ được học từ vựng thông qua bối cảnh. Theo Dimitrova (206) quá trình liên kết các từ, cụm từ để tạo nên ý nghĩa câu chuyện có thể giúp người học làm phong phú thêm vốn từ vựng của mình. Hoạt động kể chuyện mang lại sự thú vị, niềm vui cho người học ngôn ngữ trong một bối cảnh có ý nghĩa.

2.4. Tiến trình vận dụng phương pháp kể chuyện trong giờ khởi động hoạt động giảng dạy.

2.4.1. Các bước thực hiện, vận dụng kỹ thuật kể chuyện

- Chuẩn bị câu chuyện: xác định mục tiêu của câu chuyện sẽ giúp cho người học học hiểu được và học được kiến thức từ vựng gì; câu chuyện phải đúng với trình độ người học, câu chuyện ngắn đủ thời gian trong giờ hoạt động khởi động; cốt truyện chủ đề hấp dẫn, cảm xúc nhưng ngôn ngữ từ vựng dễ hiểu và dễ nhớ; luyện tập kỹ trước khi tiến hành thực hiện bài kể chuyện để đảm bảo các hoạt động dành cho người học tham gia diễn ra đúng, nhanh và đạt được kết quả trong giờ khởi động dạy học.

- Quá trình thực hiện hoạt động kể chuyện:

- Trước khi hoạt động kể chuyện được thực hiện (pre-storytelling): giáo viên giới thiệu chủ đề, từ mới để khuyến khích người học đọc hoặc nghe câu chuyện tập trung hơn, quan tâm hơn

- Trong thời gian kể chuyện (while-storytelling): giáo viên đọc hay kể câu chuyện với tốc độ chậm cho người học dễ hiểu, giọng của giáo viên phải thật rõ, mượt mà tăng sự hấp dẫn câu chuyện, đồng thời đặt ra các câu hỏi mở để người học ngôn ngữ thảo luận và bày tỏ cảm xúc của mình về câu chuyện, từ đó phát triển vốn từ vựng của họ. Sau đó người học trả lời một loạt câu hỏi lặp đi lặp lại về câu chuyện để thực hành từ vựng nhiều hơn.

- Kết thúc hoạt động kể chuyện (post-storytelling): sau khi người học tham gia vào câu chuyện trong giờ khởi động giảng dạy, họ có thể ghi nhớ từ vựng một cách tự nhiên, yêu thích. Điều này sẽ kích lệ người học tham gia bài học tiếp theo một cách háo hức.

2.4.2. Các kỹ thuật trình bày, giải nghĩa của từ vựng trong phần hoạt động kể chuyện

▪ Real objects and pictures: Đồ vật và hình ảnh sẽ giúp người học ghi nhớ từ vựng nhanh chóng và hiệu quả.

▪ Presentation through context: trình bày từ vựng thông qua ngữ cảnh giúp người học có được thông tin về hình thức và cách sử dụng của từ vựng.

(Xem tiếp trang 102)

từ và cách nối các âm vị lại với nhau. Sử dụng từ điển hoặc công cụ tra cứu âm vị để xác định cách phát âm chính xác của mỗi từ. Để cải thiện kỹ năng phát âm, hãy thực hiện các bài tập và bài hát tiếng Anh để rèn luyện cơ họng và cách phát âm chính xác. Tham gia vào các khóa học hoặc lớp học phát âm tiếng Anh để có sự hướng dẫn từ người hướng dẫn chuyên nghiệp.

Bước thứ tư, Ghi âm và so sánh: Hãy sử dụng điện thoại hoặc máy ghi âm để ghi lại những bài giảng của mình và So sánh bản ghi âm của bạn với âm thanh chuẩn trên tài liệu tiếng Anh để nhận ra những lỗi phát âm của mình và cải thiện chúng. Điều này giúp bạn nhận biết được những sai sót và cải thiện ngay từ quá trình học.

Bước thứ năm, Tìm người hướng dẫn hoặc học chung: Hãy tham gia vào nhóm học hoặc tìm một người hướng dẫn giỏi về việc phát âm tiếng Anh. Họ có thể quan sát và chỉnh sửa lỗi phát âm của bạn, đồng thời cung cấp phản hồi và bài tập tương tự để bạn rèn luyện.

Bước thứ sáu, Luyện tập thường xuyên: Để phát âm tiếng Anh tốt, bạn cần thực hành thường xuyên.

Hãy tạo thói quen luyện tập phát âm, nghe và nhắc lại mỗi ngày để cải thiện khả năng của mình. Có nhiều ứng dụng di động và trang web học tiếng Anh có tính năng luyện phát âm. Tận dụng các ứng dụng này để luyện tập và kiểm tra kỹ năng phát âm của bạn.

3. Kết luận

Nhớ rằng, việc học phát âm âm vị là một quá trình liên tục và đòi hỏi sự kiên nhẫn và và không ngại khám phá, thực hành để cải thiện kỹ năng phát âm của mình. Với sự cố gắng, bạn sẽ cải thiện và trở nên thành thạo hơn trong phát âm tiếng Anh. Từ đó, chúng ta tránh được những trường hợp mắc lỗi khi sử dụng từ, phát âm từ, phục vụ cho công việc dịch thuật hay cơ bản nhất chính là phục vụ cho mục đích giao tiếp của con người.

Tài liệu tham khảo

1. GS. Lê Quang Thiêm, (2004) *Nghiên cứu đối chiếu các ngôn ngữ*, Nxb Đại học quốc gia Hà Nội.
2. Đoàn Thiện Thuật, (1977) *Ngữ âm tiếng Việt*, Nxb Đại học và trung học chuyên nghiệp, Hà Nội.
3. Nhóm tác giả Cù Đình Tú, (1972) *Ngữ âm học tiếng Việt hiện đại*, Nxb Giáo dục.

Hiệu quả của sử dụng hình thức kể chuyện... (tiếp theo trang 47)

▪ The repetition drill: hình luyện nghe lặp lại từ và cụm từ giúp người học ghi nhớ từ mới và làm quen với dạng từ mới.

▪ Spelling: chính tả giúp người học có thể ghi nhớ cách viết từ mới.

Ngoài việc giáo viên giảng dạy ngôn ngữ chọn lọc, sáng tạo các câu chuyện, giáo viên có thể tạo cơ hội cho người học tự chuẩn bị những câu chuyện mang tính tự sự, kể lại kỷ niệm của bản thân hoặc về một trải nghiệm nào đó có ý nghĩa lớn lao trong giờ hoạt động khởi động trên lớp. Điều này giúp thay đổi cách thức và không khí lớp học ngôn ngữ cũng như sự tiếp thu từ vựng của ngôn ngữ càng thêm hiệu quả và mang tính mới hơn. Khi người cùng lớp học trình bày, kể câu chuyện sẽ tạo cảm giác mới và thu hút lớp học hơn. Ngoài ra khi người học tự chuẩn bị câu chuyện họ có rất nhiều cơ hội để học từ mới và ôn kiến thức vựng đã học. Và giai đoạn tiến hành kể chuyện sẽ mang tính sôi nổi hơn khi câu chuyện được thảo luận nhanh thông qua người học. Theo một số liệu thống kê của trường đại học Stanford, cùng một bài thuyết trình nhưng khi được trình bày dưới dạng sự kiện và số liệu thì chỉ có 5% số người lắng nghe nhớ về nó. Trong khi đó, có tới 63% nhớ đến nó khi được tiếp

cận bằng hình thức kể chuyện. (<https://www.gosell.vn/blog/storytelling-la-gi/>). Tất cả những điều trên cho thấy rằng hình thức kể chuyện sẽ mang đến tính mới, thú vị, hiệu quả khi học từ vựng trong giờ hoạt động khởi động giảng dạy tiếng Anh.

3. Kết luận

Hình thức kể chuyện đã được minh chứng rất hữu ích và hiệu quả để truyền tải thông điệp trong quá trình học tiếng Anh nói chung, và có thể giúp người học ghi nhớ và nâng cao kiến thức từ vựng nói riêng vì tính đặc trưng của những câu chuyện là giải trí, vui nhộn, cảm xúc. Kiến thức từ vựng luôn là phần trọng tâm trong quá trình giảng dạy ngôn ngữ, vì vậy giáo viên cần được khuyến khích sử dụng kỹ thuật kể chuyện thường xuyên hơn trong giờ hoạt động khởi động tại lớp học để giúp người học ngôn ngữ dễ dàng tiếp thu và làm giàu vốn từ vựng của họ.

Tài liệu tham khảo

1. Dimitrova, B. L. (2016). Story as a learning text in foreign language education in primary school. *Trakia Journal of Science*, 3, 207-216.
2. Isbell, R. (2002). Telling and Retelling Stories Learning: Language and Literacy. *Supporting Language Learning*. Vol. 57(2).26-30. <https://eric>.